

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2022/1280**z dnia 18 lipca 2022 r.****w sprawie ustanowienia w związku z rosyjską inwazją na Ukrainę szczególnych środków tymczasowych dotyczących dokumentów kierowcy wydanych przez Ukrainę zgodnie z jej ustawodawstwem****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 91,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 24 lutego 2022 r. rosyjskie siły zbrojne rozpoczęły na szeroką skalę inwazję na Ukrainę, prowadzoną w wielu lokalizacjach z terytorium Federacji Rosyjskiej, z Białorusi i z obszarów Ukrainy znajdujących się poza kontrolą ukraińskiego rządu. W związku z tym znaczne części terytorium Ukrainy stanowią obecnie obszar konfliktu zbrojnego, z którego uciekły lub uciekają miliony ludzi.
- (2) W następstwie tej niesprovokowanej i nieuzasadnionej agresji wojskowej przeciwko Ukrainie miliony osób zostały wysiedlone. W reakcji na tę sytuację, przyjmując decyzję wykonawczą Rady (UE) 2022/382 ⁽²⁾, w której określono kategorie wysiedleńców uprawnionych w Unii do tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego, Rada po raz pierwszy stwierdziła – zgodnie z dyrektywą Rady 2001/55/WE ⁽³⁾ – istnienie masowego napływu do Unii wysiedleńców, którzy musieli opuścić Ukrainę w wyniku konfliktu zbrojnego.
- (3) Prawa jazdy zwiększają mobilność ich posiadaczy i ułatwiają im codzienne życie, ponieważ pozwalają na prowadzenie pojazdów o napędzie silnikowym. Certyfikat kompetencji zawodowych jest wymagany do pracy w charakterze kierowcy zawodowego w transporcie towarów i osób dla przedsiębiorstwa mającego siedzibę w Unii. W obecnym kontekście oba rodzaje dokumentów wspierają udział osób korzystających z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego w działalności gospodarczej i społecznej w ich nowym środowisku.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 18 lipca 2022 r.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony (Dz.U. L 71 z 4.3.2022, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

- (4) Zgodnie z załącznikiem XXXII do Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony ⁽⁴⁾, Ukraina dostosowała swoje ustawodawstwo do przepisów dyrektywy 2003/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁵⁾, w szczególności w celu umożliwienia wydawania odpowiednich certyfikatów kompetencji zawodowych kierowcom autobusów i samochodów ciężarowych uczestniczącym w przewozach międzynarodowych.
- (5) Konwencja o ruchu drogowym, sporządzona w Wiedniu w dniu 8 listopada 1968 r. (zwana dalej „konwencją wiedeńską o ruchu drogowym”), której Ukraina jest stroną, przewiduje określone zasady umożliwiające uznawanie pod pewnymi warunkami praw jazdy. Nie wszystkie państwa członkowskie są jednak stronami tej konwencji. Ponadto obecnie nie istnieją zharmonizowane ramy unijne dotyczące wymiany praw jazdy lub certyfikatów kompetencji zawodowych wydanych przez państwa trzecie, takie jak Ukraina. Wymogi związane z ewentualną wymianą praw jazdy są w większości przypadków określone w przepisach krajowych państw członkowskich lub w obowiązujących umowach dwustronnych między tymi państwami członkowskimi a Ukrainą. Rozbieżne wymogi w poszczególnych państwach członkowskich, zwłaszcza w zakresie uznawania praw jazdy i certyfikatów kompetencji zawodowych, mogą mieć negatywny wpływ na życie i wolności wysiedleńców uciekających przed agresją militarną Rosji przeciwko Ukrainie, w czasie gdy osoby te są szczególnie narażone.
- (6) W tym kontekście należy zatem ustanowić wspólne ramy unijne mające zastosowanie do uznawania praw jazdy wydanych przez Ukrainę i będących w posiadaniu osób korzystających z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego. Aby zmniejszyć obciążenie takich osób i organów państw członkowskich, prawa jazdy należycie wydane tym osobom przez Ukrainę powinny być uznawane, dopóki trwa okres ich tymczasowej ochrony, bez konieczności wymiany praw jazdy przez ich posiadaczy.
- (7) Zgodnie z konwencją wiedeńską o ruchu drogowym w niektórych przypadkach posiadacze praw jazdy muszą okazać międzynarodowe prawo jazdy, aby ich uprawnienia do kierowania pojazdami zostały uznane. Od posiadaczy prawa jazdy można również wymagać przedstawienia poświadczzonego tłumaczenia ich prawa jazdy. Wymogi te stanowią jednak nieproporcjonalne obciążenie dla osób wysiedlonych z Ukrainy i w wielu przypadkach najprawdopodobniej nie zostaną spełnione. Dlatego też na terytorium Unii od takich osób korzystających z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego nie należy wymagać przedstawiania takich dokumentów. Uznawanie uprawnień do kierowania pojazdami powinno pozostawać bez uszczerbku dla stosowania prawa karnego i uregulowań prawnych dotyczących policji podlegających zasadzie terytorialności.
- (8) Pomimo faktu, że Ukraina zbliżyła już swoje prawo krajowe do dyrektywy 2003/59/WE w odniesieniu do kierowców wykonujących przewozy międzynarodowe, ukraińscy zawodowi kierowcy pragnący pracować dla przedsiębiorstw transportu drogowego mających siedzibę w Unii nadal muszą uzyskać odpowiednie kwalifikacje i odbyć szkolenie w jednym z państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny zatem mieć możliwość wydania karty kwalifikacji kierowcy, o której mowa w dyrektywie 2003/59/WE, osobom, których to dotyczy, lub umieszczenia specjalnego tymczasowego kodu unijnego „95.01(max 06.03.2025)” na odpowiednim prawie jazdy w przypadku osób korzystających z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego i posiadających kartę kwalifikacji kierowcy wydaną przez Ukrainę zgodnie z jej przepisami krajowymi, w celu przyznania tymczasowo osobom, których to dotyczy, praw podobnych do tych, jakie przysługują osobom uprawnionym do wykonywania działalności związanej z prowadzeniem pojazdów objętej art. 1 dyrektywy 2003/59/WE. W tym celu państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy krajowe określające zakres i czas trwania obowiązkowego szkolenia uzupełniającego oraz następującego po nim testu, aby zapewnić spełnienie przez zainteresowane osoby norm określonych w dyrektywie 2003/59/WE. W przypadku zgłoszenia utraty lub kradzieży karty kwalifikacji kierowcy wydanej przez Ukrainę państwa członkowskie powinny mieć możliwość weryfikacji, w tym u właściwych organów Ukrainy, czy dana osoba posiada ważny certyfikat kompetencji zawodowych wydany przez Ukrainę. Możliwe powinno być zastosowanie środka uzupełniającego polegającego na umieszczeniu specjalnego tymczasowego kodu unijnego na wydawanym kierowcy świadectwie kierowcy.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3.

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2003/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie wstępnej kwalifikacji i okresowego szkolenia kierowców niektórych pojazdów drogowych do przewozu rzeczy lub osób, zmieniająca rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 oraz dyrektywę Rady 91/439/EWG i uchylająca dyrektywę Rady 76/914/EWG (Dz.U. L 226 z 10.9.2003, s. 4).

- (9) W związku z tym, że prawa jazdy i karty kwalifikacji kierowcy mają zazwyczaj ograniczony okres ważności, należy je regularnie przedłużać. Obecna sytuacja nie pozwala Ukrainie na wykonywanie jej zadań w normalnym trybie, dlatego też może ona nie być w stanie przedłużać ważności istniejących dokumentów administracyjnych. Państwa członkowskie powinny zatem uwzględniać informacje, które Ukraina może im i Komisji przekazywać oficjalnymi kanałami.
- (10) Okoliczności ucieczki przed wojną często wiążą się z utratą lub kradzieżą praw jazdy lub pozostawieniem ich w strefie wojennej bez możliwości ich natychmiastowego odzyskania. W takim przypadku państwom członkowskim powinno się zezwolić na wydawanie tymczasowych praw jazdy, które zastępują oryginalne prawa jazdy na czas trwania tymczasowej ochrony, pod warunkiem że właściwe organy państw członkowskich są w stanie zweryfikować informacje podane przez wysiedleńców, na przykład poprzez dostęp do krajowych rejestrów Ukrainy. Takie tymczasowe prawa jazdy powinny być wzajemnie uznawane w Unii, a ich administracyjny okres ważności nie powinien przekraczać okresu trwania tymczasowej ochrony.
- (11) Wydawanie tymczasowych praw jazdy w razie utraty lub kradzieży ukraińskich praw jazdy oraz wprowadzenie uzupełniających obowiązkowych szkoleń dla posiadaczy karty kwalifikacji kierowcy są dobrowolnymi środkami, które mogą wymagać proporcjonalnych krajowych środków wykonawczych. Takie środki krajowe powinny zostać przyjęte zgodnie ze stosownymi procedurami ustanowionymi w każdym państwie członkowskim.
- (12) Walka z oszustwami i fałszerstwami ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania bezpieczeństwa ruchu drogowego i egzekwowania prawa. W związku z tym jednocześnie z wdrożeniem niniejszego rozporządzenia należy nawiązać współpracę administracyjną między Ukrainą a Unią, aby wspierać weryfikację ważności i autentyczności dokumentów kierowcy wydanych przez Ukrainę.
- (13) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary lub skutki działań możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (14) Aby zminimalizować ciężar administracyjny nałożony na państwa członkowskie i uniknąć wielokrotnego przedłużania dokumentów, data wygaśnięcia ważności zapisana na dokumentach kierowcy wydanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem powinna odpowiadać obowiązującemu obecnie maksymalnemu czasowi trwania tymczasowej ochrony przyznanej wysiedleńcom z Ukrainy, przy uwzględnieniu możliwych przedłużeń czasu trwania ochrony na podstawie art. 4 dyrektywy 2001/55/WE. Jednak niezależnie od daty wygaśnięcia ważności umieszczonej na tych dokumentach ich okres ważności powinien odpowiadać czasowi trwania tymczasowej ochrony.
- (15) Z uwagi na rosyjską inwazję na Ukrainę i pilną potrzebę ustanowienia szczególnych środków tymczasowych dotyczących dokumentów kierowcy wydanych przez Ukrainę zgodnie z jej ustawodawstwem, należy zastosować wyjątek od terminu ośmiu tygodni przewidziany w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (16) Z uwagi na potrzebę bezzwłocznego ustanowienia szczególnych środków tymczasowych dotyczących dokumentów kierowcy wydanych przez Ukrainę zgodnie z jej ustawodawstwem, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym piętego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (17) Ze względu na wyjątkowe okoliczności, które uzasadniają przyjęcie niniejszego rozporządzenia, i z uwagi na jego szczególne cele właściwe jest, by jego stosowanie było ograniczone w czasie,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia szczególne środki tymczasowe mające zastosowanie do dokumentów kierowcy wydanych przez Ukrainę zgodnie z jej ustawodawstwem i będących w posiadaniu osób korzystających z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego zgodnie z dyrektywą 2001/55/WE i decyzją wykonawczą (UE) 2022/382.

Artykuł 2

Definicja

Do celów niniejszego rozporządzenia „dokumenty kierowcy wydane przez Ukrainę” oznaczają:

- a) prawa jazdy wydane przez Ukrainę potwierdzające, że kierowca jest uprawniony do kierowania pojazdami zgodnie z przepisami prawa ukraińskiego, oraz określające warunki, na jakich kierowca jest uprawniony do kierowania pojazdami zgodnie z przepisami prawa ukraińskiego; lub
- b) karty kwalifikacji kierowcy wydane przez Ukrainę zgodnie z jej przepisami krajowymi przyjętymi w celu wdrożenia dyrektywy 2003/59/WE, na podstawie art. 368 ust. 1 i załącznika XXXII do Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony, dla kierowców pojazdów drogowych wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe towarów lub osób, objętych zakresem stosowania tej dyrektywy.

Artykuł 3

Uznawanie praw jazdy wydanych przez Ukrainę

1. Ważne prawa jazdy wydane przez Ukrainę są uznawane na terytorium Unii, gdy ich posiadacze korzystają z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego zgodnie z dyrektywą 2001/55/WE i decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, do czasu, gdy tymczasowa ochrona przestanie obowiązywać. Uznawanie to pozostaje bez uszczerbku dla stosowania krajowych przepisów o ograniczaniu, zawieszaniu, cofaniu lub unieważnianiu prawa do kierowania pojazdami na terytorium danego państwa członkowskiego, zgodnie z zasadą terytorialności prawa karnego i uregulowań prawnych dotyczących policji.
2. Jeżeli osoba korzystająca z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego zgodnie z dyrektywą 2001/55/WE i decyzją wykonawczą (UE) 2022/382 jest w posiadaniu ważnego prawa jazdy wydanego przez Ukrainę, państwa członkowskie nie wymagają przedstawienia jego poświadczzonego tłumaczenia ani międzynarodowego prawa jazdy, o którym mowa w art. 41 ust. 2 konwencji wiedeńskiej o ruchu drogowym. W celu zweryfikowania tożsamości posiadacza prawa jazdy państwa członkowskie mogą wymagać okazania paszportu, dokumentu potwierdzającego prawo do pobytu czasowego lub innego odpowiedniego dokumentu.

Artykuł 4

Karty kwalifikacji kierowcy i świadectwa kierowców

1. Na wniosek osoby będącej posiadaczem karty kwalifikacji kierowcy wydanej przez Ukrainę, o której mowa w art. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia, i korzystającej z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego zgodnie z dyrektywą 2001/55/WE i decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, państwo członkowskie, w którym osobie tej wydano zezwolenie na pobyt czasowy, lub państwo członkowskie, w którym korzysta ona z odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego, może:
 - a) w drodze odstępstwa od pkt 12 załącznika I do dyrektywy 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁶⁾ umieścić w polu 12 na stronie 2 prawa jazdy danej osoby specjalny tymczasowy kod unijny „95.01(max 06.03.2025)” oznaczający „Kierowca, który według posiadanego świadectwa kompetencji zawodowych spełnia wymagania dotyczące predyspozycji zawodowych – wydanie specjalne ważne tylko przez okres tymczasowej ochrony”, pod warunkiem że osoba ta posiada również prawo jazdy zgodne z unijnym wzorem wydane przez to państwo członkowskie; lub

⁽⁶⁾ Dyrektywa 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy (Dz.U. L 403 z 30.12.2006, s. 18).

- b) wydać tej osobie kartę kwalifikacji kierowcy ze specjalnym tymczasowym kodem unijnym „95.01(max 06.03.2025)” w polu 10 na stronie 2 tej karty, o którym mowa w art. 10 ust. 1 dyrektywy 2003/59/WE.

Na zasadzie odstępstwa od art. 10 ust. 2 dyrektywy 2003/59/WE kierowcom korzystającym z ochrony tymczasowej lub odpowiedniej ochrony zgodnie z prawem krajowym i posiadającym kartę kwalifikacji kierowcy wydaną przez Ukrainę na potrzeby drogowego przewozu towarów zezwala się również na wykazanie, że mają kwalifikacje i odbyli szkolenia, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, przez okazanie świadectwa kierowcy, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 ⁽⁷⁾, jeżeli jest na nim umieszczony unijny kod „95.01” (ważny maksymalnie do dnia 6 marca 2025 r.).

Do celów niniejszego rozporządzenia wydające państwo członkowskie umieszcza unijny kod „95.01(max 06.03.2025)” w sekcji „Uwagi” świadectwa kierowcy, zgodnie z art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1072/2009, jeżeli jego posiadacz spełnia wymogi dotyczące szkolenia i testów oraz minimalne normy sprawności fizycznej i psychicznej, o których mowa w niniejszym artykule.

2. Karty kwalifikacji kierowców i oznaczenia praw jazdy, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b) niniejszego artykułu, oraz świadectwa kierowców, o których mowa w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu, są wzajemnie uznawane na terytorium Unii. Posiadaczy takich kart kwalifikacji kierowcy, takich praw jazdy oznaczonych specjalnym tymczasowym kodem unijnym „95.01(max 06.03.2025)” lub takich świadectw kierowcy oznaczonych specjalnym tymczasowym kodem unijnym „95.01(max 06.03.2025)” uznaje się za spełniających wymóg obowiązkowej kwalifikacji wstępnej niezbędnej do wykonywania działalności związanej z prowadzeniem pojazdów, określonej w art. 3 dyrektywy 2003/59/WE.

3. Bez uszczerbku dla przyszłych aktów Unii dotyczących czasu trwania ochrony tymczasowej oraz na zasadzie odstępstwa od pkt 4 lit. b) i pkt 11 załącznika I do dyrektywy 2006/126/WE i od pkt 4 lit. b) załącznika II do dyrektywy 2003/59/WE datą wygaśnięcia ważności takich kart kwalifikacji kierowcy lub specjalnego tymczasowego kodu unijnego umieszczonego na prawie jazdy jest dzień 6 marca 2025 r.

Jednak niezależnie od daty umieszczonej na tych dokumentach ich administracyjny okres ważności odpowiada czasowi trwania tymczasowej ochrony w odniesieniu do wysiedleńców z Ukrainy, o którym mowa w art. 4 dyrektywy 2001/55/WE, czasowi trwania odpowiedniej ochrony posiadacza na mocy prawa krajowego, lub okresowi ważności prawa jazdy, w zależności od tego, który z tych okresów upływa wcześniej. Posiadacza informuje się odpowiednio o tym ograniczeniu.

4. Przed wydaniem karty kwalifikacji kierowcy lub umieszczeniem na prawie jazdy lub na świadectwie kierowcy specjalnego tymczasowego kodu unijnego „95.01(max 06.03.2025)”, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie wymagają od posiadacza wydanej przez Ukrainę karty kwalifikacji kierowcy, o której mowa w art. 2 lit. b), uczestnictwa w obowiązkowym szkoleniu uzupełniającym zakończonym testem w celu sprawdzenia, czy poziom wiedzy kierowcy odpowiada poziomowi wymaganemu na podstawie sekcji 1 załącznika I do dyrektywy 2003/59/WE.

Czas trwania obowiązkowego szkolenia uzupełniającego wynosi minimum 35 godzin, a maksimum 60 godzin, w tym co najmniej 2,5 godziny jazdy indywidualnej określonej w pkt 2.1 sekcji 2 załącznika I do dyrektywy 2003/59/WE. Szkolenie takie może się odbyć w formie obowiązkowego szkolenia okresowego, o którym mowa w sekcji 4 załącznika I do dyrektywy 2003/59/WE. W odniesieniu do konkretnych potrzeb szkoleniowych, które trzeba uwzględnić w tym kontekście, należy położyć nacisk na uzyskanie przez kierowcę wiedzy o przepisach rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁸⁾.

Na zakończenie tego szkolenia właściwe organy państw członkowskich lub wyznaczona przez nie jednostka poddają kierowcę testowi pisemnemu lub ustnemu lub testowi komputerowemu przeprowadzanemu we wskazanych ośrodkach testowania.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 72).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 (Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 1).

Państwa członkowskie informują Komisję o przepisach krajowych przyjętych zgodnie z niniejszym ustępem przed wydaniem karty kwalifikacji kierowcy lub przed oznaczeniem prawa jazdy, o którym mowa w ust. 1.

5. W przypadku utraty lub kradzieży karty kwalifikacji kierowcy, o której mowa w art. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia, będącej w posiadaniu osoby korzystającej z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego zgodnie z dyrektywą 2001/55/WE i decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, państwo członkowskie, w którym osobie tej wydano zezwolenie na pobyt czasowy, lub państwo członkowskie, w którym korzysta ona z odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego, może zweryfikować, na wniosek tej osoby, w tym u właściwych organów Ukrainy, czy osoba ta jest posiadaczem ważnego certyfikatu kompetencji zawodowych wydanego przez Ukrainę zgodnie z jej przepisami krajowymi i czy nie jest ona w posiadaniu dokumentu oznaczonego lub wydanego zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu przez inne państwo członkowskie.

Po przeprowadzeniu takiej weryfikacji dane państwo członkowskie może wydać kartę kwalifikacji kierowcy lub umieścić na prawie jazdy lub na świadectwie kierowcy specjalny tymczasowy kod unijny „95.01(max 06.03.2025)”, zgodnie z procedurami określonymi w ust. 1–4.

6. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie posiada prawa jazdy zgodnego z unijnym wzorem, wydanego przez państwo członkowskie, państwa członkowskie wymagają przeprowadzenia badania sprawdzającego minimalne normy sprawności fizycznej i psychicznej do kierowania pojazdami, zgodnie z prawem krajowym przyjętym w celu transpozycji załącznika III do dyrektywy 2006/126/WE, zanim wydadzą kartę kwalifikacji kierowcy lub umieszczą specjalny tymczasowy kod unijny na świadectwie kierowcy zgodnie z niniejszym artykułem.

7. Po upływie czasu stosowania w odniesieniu do wysiedleńców z Ukrainy, o którym mowa w art. 4 dyrektywy 2001/55/WE, karty kwalifikacji kierowcy, świadectwa kierowcy wydane przez państwa członkowskie oraz specjalny tymczasowy kod unijny umieszczony na prawie jazdy zgodnie z niniejszym artykułem stają się nieważne.

Artykuł 5

Przedłużenie ważności dokumentów kierowcy wydanych przez Ukrainę, które utraciły ważność

Bez uszczerbku dla art. 3, 4 i 6, w przypadku gdy Ukraina podejmuje decyzje o przedłużeniu ważności dokumentów kierowcy wydanych przez Ukrainę, które utraciły ważność po dniu 31 grudnia 2021 r., państwa członkowskie do celów art. 3, 4 i 6 uznają posiadaczy odpowiednich dokumentów kierowcy wydanych przez Ukrainę za posiadających ważny dokument, pod warunkiem że Ukraina poinformuje Komisję i państwa członkowskie o decyzji o przedłużeniu ważności tych dokumentów kierowcy. Informacje te przekazuje się odpowiednimi oficjalnymi kanałami.

Artykuł 6

Zagubione lub skradzione prawa jazdy wydane przez Ukrainę

1. W przypadku gdy osoba korzystająca z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego zgodnie z dyrektywą 2001/55/WE i decyzją wykonawczą (UE) 2022/382 zgłosi zagubienie lub kradzież swojego prawa jazdy, państwo członkowskie, w którym osobie tej wydano zezwolenie na pobyt czasowy, lub państwo członkowskie, w którym korzysta ona z odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego, może zweryfikować na wniosek tej osoby, w tym u właściwych organów Ukrainy, uprawnienia do kierowania pojazdami nabyte przez tę osobę zgodnie z przepisami obowiązującymi na Ukrainie oraz czy żadne inne państwo członkowskie nie wydało już tej osobie prawa jazdy zgodnie z niniejszym artykułem, w szczególności w celu upewnienia się, że prawo jazdy nie zostało ograniczone, zawieszona lub cofnięte.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 11 ust. 6 dyrektywy 2006/126/WE, po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwo członkowskie może wydać zainteresowanej osobie prawo jazdy tej samej kategorii lub tych samych kategorii w oparciu o unijny wzór określony w załączniku I do dyrektywy 2006/126/WE. W takim przypadku na zasadzie odstępstwa od pkt 12 załącznika I do dyrektywy 2006/126/WE, państwa członkowskie umieszczają w prawie jazdy specjalny tymczasowy kod unijny „99.01(max 06.03.2025)” w polu 12, oznaczający „Wydanie specjalne ważne tylko przez okres tymczasowej ochrony (zagubione lub skradzione prawo jazdy UA)”.

Po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, a przed wydaniem prawa jazdy, o którym mowa w niniejszym ustępie, w odniesieniu do kategorii AM, A1, A2, A, B, B1 i BE państwa członkowskie mogą wymagać wykonania badania sprawdzającego minimalne normy sprawności fizycznej i psychicznej do kierowania pojazdami, zgodnie z prawem krajowym przyjętym w celu transpozycji załącznika III do dyrektywy 2006/126/WE.

Po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, a przed wydaniem prawa jazdy, o którym mowa w niniejszym ustępie, w odniesieniu do kategorii C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 i D1E państwa członkowskie wymagają wykonania badania sprawdzającego minimalne normy sprawności fizycznej i psychicznej do kierowania pojazdami, zgodnie z prawem krajowym przyjętym w celu transpozycji załącznika III do dyrektywy 2006/126/WE.

3. Prawo jazdy, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, jest wzajemnie uznawane w Unii. Bez uszczerbku dla przyszłych aktów Unii dotyczących czasu trwania ochrony tymczasowej, na zasadzie odstępstwa od pkt 4 lit. b) i pkt 11 załącznika I do dyrektywy 2006/126/WE datą wygaśnięcia ważności takiego prawa jazdy jest dzień 6 marca 2025 r. Jednak niezależnie od daty umieszczonej na takim prawie jazdy jego administracyjny okres ważności odpowiada czasowi trwania tymczasowej ochrony w odniesieniu do wysiedleńców z Ukrainy, o którym mowa w art. 4 dyrektywy 2001/55/WE, lub czasowi trwania tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony posiadacza na mocy prawa krajowego, w zależności od tego, który z tych okresów upływa wcześniej. Posiadacza informuje się odpowiednio o tym ograniczeniu.

4. Jeżeli weryfikacja, o której mowa w ust. 1, nie jest możliwa, dane państwo członkowskie nie wydaje prawa jazdy, o którym mowa w ust. 2. W takim przypadku państwo członkowskie może wydać zainteresowanej osobie, zgodnie ze swoim prawem krajowym, prawo jazdy ważne wyłącznie na jego terytorium. Takie prawo jazdy musi różnić się od wzoru określonego w załączniku I do dyrektywy 2006/126/WE.

5. Po upływie czasu stosowania ochrony tymczasowej w odniesieniu do wysiedleńców z Ukrainy, o którym mowa w art. 4 dyrektywy 2001/55/WE, prawa jazdy wydane przez państwa członkowskie zgodnie z niniejszym artykułem stają się nieważne.

Artykuł 7

Zapobieganie oszustwom i uchylaniu się

Stosując niniejsze rozporządzenie, państwa członkowskie wykorzystują wszelkie odpowiednie środki w celu zapobiegania oszustwom w związku z dokumentami kierowców wydanymi przez Ukrainę i fałszerstwom tych dokumentów oraz zwalczania tych zjawisk.

Państwa członkowskie mogą w dowolnym momencie zweryfikować ważność dokumentów kierowcy wydanych przez Ukrainę. Państwa członkowskie mogą odmówić uznania takiego dokumentu kierowcy, w sytuacji gdy organy ukraińskie, do których zwrócą się państwa członkowskie, udzielą negatywnej odpowiedzi lub nie udzielą odpowiedzi w sprawie uprawnień, na które powołuje się posiadacz dokumentu kierowcy wydanego przez Ukrainę, a istnieją poważne wątpliwości co do autentyczności dokumentu kierowcy, sugerujące istnienie możliwych zagrożeń w ruchu drogowym.

Państwa członkowskie nie stosują przepisów niniejszego rozporządzenia do dokumentów kierowcy wydanych przez Ukrainę w formacie elektronicznym, jeżeli nie są w stanie zweryfikować ich autentyczności, integralności i ważności.

Artykuł 8

Monitorowanie

Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o wdrażaniu niniejszego rozporządzenia co sześć miesięcy, licząc od daty jego wejścia w życie, głównie na podstawie informacji przekazywanych jej przez państwa członkowskie.

Artykuł 9

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie piątego dnia po dniu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Niniejsze rozporządzenie przestaje mieć zastosowanie następnego dnia po dniu, w którym dobiegnie końca okres stosowania tymczasowej ochrony w odniesieniu do wysiedleńców z Ukrainy, o którym mowa w art. 4 dyrektywy 2001/55/WE, zgodnie z art. 6 tej dyrektywy.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 lipca 2022 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
Z. NEKULA
